

de Olifant

27^e jaargang nr. 1

voorjaar 2021

Formaat: 15x10x9 cm.
Gewicht: 0,6 kg.

€ 29,-

Formaat: 26x20x25 cm.
Gewicht: 3 kg.
€ 109,-

Bronzen olifanten

Formaat: 21x12x13 cm.
Gewicht: 1,7 kg. € 68,-

Formaat: 21x12x13 cm.
Gewicht: 1,7 kg.

€ 68,-

Bestellen kan in de [webwinkel](http://www.olifanten.org) op onze website
www.olifanten.org

Heb je geen computer?

Bestel dan telefonisch tijdens kantooruren. Tel. 023 7370558

Het blijft maar doorgaan ...

Redactioneel door Rob Faber

Dat 2020 voor velen een verloren jaar was, met veel verlies aan vrijheid en middelen van bestaan, hebben we zelf ondervonden. We gingen ervan uit dat het na enige tijd voorbij zou zijn. Dat was immers altijd zo geweest; wat er ook gebeurde..., het ging vanzelf voorbij. Het verlies van gezondheid en het wegvallen van geliefden natuurlijk niet meegerekend. Maar het blijft maar doorgaan en de angst voor de angst wordt steeds erger. De aanpak van veel regeringen lijkt meer op een soort paniekvoetbal dan op concreet beleid om de gevolgen van de crisis te beperken. De deur op slot gooien vonden zij de beste oplossing. Daar hadden de beslissers het minste last van, want voor hen bleven de deuren toch wel open. Dat anderen daar ernstige nadelen van zouden ondervinden of zelfs in levensbedreigende situaties terecht zouden komen, was voor hen niet interessant.

Door het stilleggen van het toerisme zijn heel veel mensen in de problemen gekomen. Het positieve effect dat olifanten geen ritjes met toeristen op hun rug hoefden te maken, had als keerzijde dat voor veel aanbieders van deze ritjes de olifanten als kostenpost werden gezien en minder of soms nauwelijks te eten kregen, ongeacht of hun 'eigenaren' daar het geld voor hadden of niet. In Thailand kon een aantal kampeigenaren het voedsel voor de olifanten niet betalen en zij vroegen Lek van Elephant Nature Park om hulp. Hoewel ENP zelf ook zonder inkomsten kwam te zitten doordat er geen toeristen kwamen en geen vrijwilligers om te helpen, kon Lek rekenen op haar goede reputatie wereldwijd. Vanuit de hele wereld werd financiële hulp geboden om voedsel en medicijnen voor de olifanten te kunnen kopen.

In schrijnende gevallen kon Lek een aantal olifanten, waaronder moeder Mae Mai en baby Wan Mai, naar het veilige Elephant Nature Park halen voor een nieuw leven zonder mishandelingen. Lek kwam de laatste maanden op Facebook regelmatig met films over een nieuwe redding van één of meer olifanten. Thaise boeren kwamen voedsel brengen,

dat zij mede door de crisis niet konden verkopen. Een groots gebaar en de juiste beslissing: geen voedsel weggooien, maar het weggeven.

Hoe lang we nog gebukt gaan onder het coronavirus en de onkunde en onjuiste beslissingen van de regeringsleiders weten we niet. Het enige positieve zou zijn dat de mensheid niet teruggaat naar de oude situatie, maar dat er een nieuwe belevingswereld ontstaat, waarin de dieren die in het wild leven met rust gelaten worden en de vernietiging van de aarde door ontbossing zal stoppen. Of dat werkelijk gebeurt is nog maar de vraag.

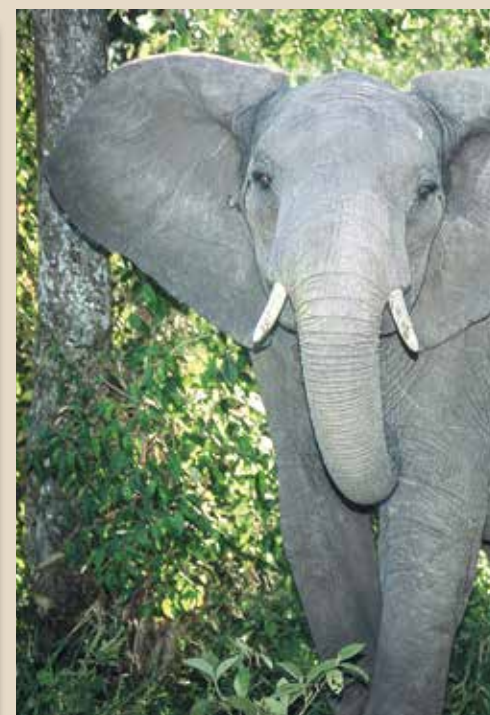

In dit

- 3 Het blijft maar doorgaan ...
- 6 De waarde van olifanten
- 12 Kunstmatige intelligentie als beschermingstool
- 16 Het nut van een GPS-kraag
- 20 BY LANIE
- 21 De redding van Kham Moon en haar dochter Pyi Mai
- 22 Afrikaanse wildparken zijn een succes
- 24 Een grote kudde olifanten is naar het Virunga National Park gekomen

30

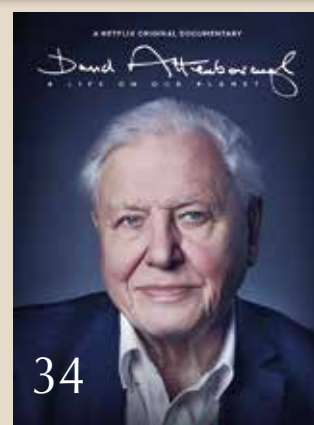
nummer

30 Olie of natuur in de Okavangodelta?

32 Happy ending voor Happy?

33 De invloed van prins William

34 David Attenborough

De waarde

Geschreven door **Kim Dekker**

van olifanten

Fotografie African Forest Elephant Foundation

Als 2020 ons iets geleerd heeft, dan is het dat onze relatie met de natuur moet veranderen. We hebben te maken met een verwoestende pandemie, die vermoedelijk is veroorzaakt door handel in dieren uit de natuur. Daarnaast worden gemeenschappen en landschappen verwoest door branden, overstromingen en droogtes. Milieuverschijnselen die door deskundigen steeds meer in verband worden gebracht met door de mens veroorzaakte klimaatverandering. De toekomst ziet er voor onze wereld niet rooskleurig uit. Om dat tij te keren zullen we de wijze waarop we naar onze planeet kijken, en onze relatie met de natuur, moeten veranderen.

Een nieuw initiatief, genaamd “Rebalance Earth”, probeert zo’n verschuiving teweeg te brengen. Een van de doelstellingen van dit initiatief is om de reuzen in de natuur te gaan waarderen, reuzen zoals olifanten, mensapen en walvissen. Bij deze bedreigde dieren ligt de sleutel tot een duurzame toekomst en een gezonde, leefbare planeet voor mens en dier. Door deze dieren te redden en te beschermen en ze niet af te slachten, redden we dus ook onszelf.

De reuzen van de natuur

In de literatuur worden reuzen, of het nu mensen of andere dieren zijn, meestal afgeschilderd als eng en gevaarlijk. Maar in werkelijkheid spelen zij juist een cruciale rol. Reuzen als olifanten, mensapen, walvissen zijn juist zogeheten “sluitstenen”. Een van de mede-oprichters van Rebalance Earth is natuurbeschermers Ian Redmond. Redmond legt uit wat met deze term bedoeld wordt: “Deze term komt uit de architectuur. Een sluitsteen is de laatste en bovenste steen in een boog. Hij houdt de boog intact en de andere stenen op hun plek. Een sluitsteen is dus een essentieel onderdeel dat andere onderdelen samenbrengt en houdt.” Grote dieren als olifanten hebben zo’n essentiële rol in ecosystemen. Zij hebben een sleutelpositie: als olifanten wegvallen stort het systeem in, omdat zoveel andere soorten van hen afhankelijk zijn. En deze ecosystemen ondersteunen op hun beurt de bredere klimatologische stabiliteit van de aarde. Tropische bossen bijvoorbeeld nemen enorme hoeveelheden koolstof uit de atmosfeer op.

In grote problemen

En hier ligt nu precies het probleem. Veel van deze essentiële grote diersoorten worden met uitsterven bedreigd. Zo heeft het massaal doden van walvissen, vooral in de 20e eeuw, hun populaties verwoest. Alle mensapen (gorilla’s, orang-oetans, bonobo’s en chimpansees) worden ernstig bedreigd door vernietiging van hun leefgebied, de illegale handel in wilde dieren en ziekten. Ook olifantenpopulaties zijn nog maar een fractie van wat ze ooit waren. Het grootschalige verlies van hun leefgebied, stropers en trofeejagers die het op hen gemunt hebben, vormen een groot gevaar. En alsof dat nog niet genoeg is, worden deze diersoorten ook bedreigd door de klimaatcrisis.

Een nieuw evenwicht op aarde

Het initiatief Rebalance Earth probeert het tij voor deze dieren te keren. IMF-adjunct-directeur Ralph Chami, na-

tuurbeschermers Ian Redmond, en blockchain-specialist Walid Al Saqqaf werken samen aan dit natuurbehoudsprogramma. Dit initiatief heeft als hoofddoelstelling het welzijn en beschermen van bedreigde wilde dieren. Daarnaast richt het zich op het creëren van bewustwording bij mensen met betrekking tot hetgeen deze dieren voor ons, onze leefomgeving en het klimaat betekenen. De focus ligt hier op inzichtelijk maken hoe deze dieren bijdragen aan het reduceren van koolstofuitstoot. Chami heeft hierbij als hulpmiddel een model om uit te rekenen hoe essentiële diersoorten zoals bosolifanten en walvissen bijdragen aan koolstofopslag.

Grote tuinmannen van het bos

Ian Redmond geeft aan dat een volwassen bosolifant ongeveer een ton voedingsrijke, met zaad gevulde mest per week produceert. Doordat olifanten grote afstanden afleggen verspreiden zij zaden en “eersteklas” mest en verrijken zo de bodem van de bossen en savannen in 50 landen. Bovendien dunnen olifanten bossen uit doordat zij veel vegetatie eten en vertrappen. De bomen die onaangeroerd achterblijven hebben een enorm voordeel ten opzichte van de andere bomen in het bos. Ze hebben een veel betere toegang tot water en licht, doordat olifanten de omringende vegetatie hebben uitgedund. Deze bomen worden hierdoor hoger en groter dan andere bomen in het regenwoud. Overal waar bosolifanten rondzwerven, bevorderen ze dus de groei van grotere, hogere bomen. Bossen slaan koolstof op, net als het lichaam van olifanten (alle levende wezens bestaan deels uit koolstof). Ralph Chami heeft uitgerekend wat een levende olifant waard is aan koolstofopslag. De gedachte hierachter is dat bedrijven die hun koolstof-

uitstoot willen compenseren, kunnen betalen voor de bescherming van een olifant die voor koolstofopslag (en dus reductie) zorgt. Met dit geld zal het Rebalance Earth-initiatief lokale mensen en gemeenschappen kunnen financieren die deze dieren beschermen. En de bescherming van bosolifanten is heel urgent. Vandaag de dag leven er minder dan 100.000 bosolifanten in een verder afnemend leefgebied. Natuurbeschermers vrezen dat ze snel zullen uitsterven als er niets gebeurt. Rebalance Earth zal zich als eerste proef gaan richten op het behoud van de Afrikaanse bosolifanten.

Een nieuwe gedachtengang

Zoals Chami in een recente discussie over dit initiatief opmerkte, zou dit een verschuiving kunnen betekenen in de wijze waarop mensen de natuur financieel waarderen. Vandaag de dag is de algehele perceptie dat we als mens de baas zijn over de natuur. Er wordt gekeken naar de natuur vanuit het oogpunt van de mens: “Wij nemen van de natuur wat we nodig hebben, maar geven niets

terug”, aldus Chami. We kennen alleen een financiële waarde toe als we iets uit de natuur nemen, zoals olie of een gedode olifant. Rebalance Earth wil deze gedachtengang veranderen. Ze willen dat mensen, en markten, diersoorten als waardevol gaan beschouwen wanneer ze juist in leven zijn. Momenteel zijn de slagstanden van een olifant bijvoorbeeld tot 40.000 dollar waard in de illegale ivoorhandel. Chami schat de waarde van een levende bosolifant, in termen van koolstofopslag, op 1,75 miljoen dollar gedurende zijn leven. Overigens verduidelijkt Al Saqqaf dat het initiatief niet is bedoeld om dieren te “privatiseren”. Het is eerder een poging om dieren “voor hun diensten te betalen”.

Nieuwe bron van inkomsten

Degenen die betalen zijn dus de bedrijven die koolstofuitstoot willen compenseren. Dit geld gaat dan naar de wildlife rangers en de lokale gemeenschappen die de olifanten beschermen. Deze begunstigden zouden hun betaling ontvangen in de vorm van zogeheten “to-

kens”; een veilige betalingsmethode. De rangers zouden deze tokens kunnen gebruiken als een alternatief voor contant geld om bijvoorbeeld de elektriciteit mee te betalen. Daarnaast zouden gemeenschappen de tokens kunnen gebruiken voor micro-investeringen, zoals het bouwen van scholen. Aan het einde van elke maand betaalt Rebalance Earth dan de bedrijven (die met tokens betaald zijn voor hun diensten) uit in contant geld. Als voorbeeld vertelt mede-initiatiefnemer Al Saqqaf: “Voor elke bevestigde dag dat een olifant leeft en in het bos is, ontvangen rangers en de gemeenschap 80 dollar per dag per olifant. Als het bijvoorbeeld om een kudde van vijf olifanten gaat, dan is dat 400 dollar per dag.” Het initiatief komt precies op tijd. Toerisme is een belangrijke bron van financiering voor natuurbehoud en die is natuurlijk tot stilstand gekomen door de coronapandemie. Hierdoor zijn veel natuurbeschermingsprojecten en gemeenschappen die hiervan afhankelijk zijn wat betreft hun inkomsten, op zoek naar alternatieve, stabielere bronnen van inkomsten.

Een spelverandering

Rebalance Earth is een enorme onderneming, met tal van complexe aspecten. Zo moet er worden gekeken naar het opzetten van internationale verdragen aangezien olifanten grote afstanden door verschillende landen afleggen. Ook voor wat betreft de geldstromen moet worden voorkomen dat tussenpersonen zich verrijken, en moet ervoor worden gezorgd dat al het geld bij de juiste mensen terecht komt. Er zal een financieel model moeten worden gebouwd dat is gebaseerd op de principes van traceerbaarheid, transparantie en vertrouwen. Ondanks de uitdagingen geloven de initiatiefnemers van Rebalance Earth dat het project een zeer belangrijke rol kan spelen bij het tegengaan van klimaatverandering. Ian Redmond beschrijft het initiatief als een “spelverandering”: een project dat mogelijkheden biedt voor ecologische voordelen en armoedebestrijding. En minstens zo belangrijk: het veranderen van de wijze waarop mensen wilde dieren waarderen; niet dood, maar levend.

Kunstmatige intelligenti

Geschreven door **Frank Heinen**

e als beschermingstool

Foto's van: Jan van Duinen

Het is niet altijd eenvoudig om olifanten doorlopend te volgen. Ze zijn weliswaar groot, maar kunnen zich in betrekkelijk korte tijd over grote afstanden verplaatsen. Bovendien bewegen ze zich vaak door terreintypen die voor mensen lastig begaanbaar zijn. Dat maakt het beschermen van de dikhuiden tot een uitdagende, lastige en arbeidsintensieve onderneming. Maar de moderne techniek staat voor niets en heeft natuurbeschermers een extra troefkaart geschonken: bewakingsgereedschappen die gebruikmaken van kunstmatige intelligentie (AI) en machinaal leren om individuele dieren te herkennen en te volgen.

Waaier aan bedreigingen

Hoewel de situatie per land verschilt, is de Afrikaanse olifant over de gehele linie de laatste eeuw spectaculair in aantal afgenomen. Daar zijn diverse oorzaken voor aan te wijzen: stroperij, habitatversnippering en vergeldingsacties van boeren wier gewassen zijn ver-

orberd en vernield door olifanten zijn de belangrijkste. Om olifanten gericht te kunnen beschermen, is het belangrijk dat je weet waar de dieren zich ophouden. Het probleem is dat veel conventionele methoden om populaties te tellen erg foutgevoelig zijn. En inaccurate tellingen monden vaak uit in het verkeerd gebruiken van schaarse beschermingsgelden en misvattingen over populatietrends. Luchttellingen vanuit bemande vliegtuigjes zijn momenteel de belangrijkste methode om olifanten te tellen op de uitgestrekte savannen van het Afrikaanse continent. Deze telmethode heeft echter haar beperkingen. Tellers worden nogal eens moe na vele lange dagen in de lucht, terwijl de weersomstandigheden soms het zicht vertroebelen. Ook het risico van dubbeltellingen ligt altijd op de loer. Bovendien zijn tellingen vanuit vliegtuigjes duur en zeer uitdagend op logistiek gebied.

Moderne oplossing voor het tellen

Een team van de University of Oxford ontwikkelde, in samenwerking met dr. Olga Isupova (University of Bath) en dr. Tiejun Wang (Universiteit Twente), een effectievere manier om populatietellingen met een hoge mate van precisie uit te voeren. Hun systeem gebruikt satellietbeelden en deep learning (een geavanceerde vorm van machinaal leren) om de grootste landzoogdieren ter wereld te monitoren. Satellieten zijn in staat om binnen een tijdsbestek van

enkele minuten een oppervlakte van ruim vijfduizend vierkante kilometer te doorzoeken. Zo ban je het risico op dubbeltellingen uit en voer je ook herhaaltellingen binnen korte intervallen uit. Geautomatiseerde detectie zorgt er bovendien voor dat je snel enorme gegevenssets kunt analyseren. Werk dat vroeger maanden kostte, kun je nu dus in een paar uur tijd voltooien. Daarnaast zijn machines minder foutgevoelig dan mensen. Algoritmes zijn consistent en eenvoudig te corrigeren met verbeterde modellen. Voor het ontwikkelen van de AI-oplossing creëerden de makers een oefendataset van meer dan duizend Afrikaanse olifanten. De gegevens werden ingevoerd in een *convolutional neural network* (CNN). Vervolgens vergeleek het team de resultaten met mensenwerk. De uitkomst: satellietbeelden zijn net zo accuraat als mensenogen als het aankomt op het herkennen van individuele olifanten.

AI in de jungle

Ook in het Gabonese Lopé National Park, dat ligt in de dichtbegroeide jungles van het Congobekken, wordt de moderne techniek ingezet ten behoeve van natuurbescherming. Onderzoekers van de University of Stirling, die al langdurig samenwerken met het Agence National des Parcs Nationaux du Gabon (ANPN), hebben in het gebied een netwerk van tweehonderd cameravallen opgezet om het dierenleven in het woud te monitoren.

De camera's reageren op beweging. In samenwerking met AI-bedrijf Appsilon worden de foto's die uit de camera's rollen geanalyseerd met een applicatie (Mbaza AI) die gebruikmaakt van zogenoemde *image recognition technology*. Het resultaat: een database met inmiddels meer dan anderhalf miljoen foto's en een algoritme dat zo'n drieduizend foto's per uur classificeert met een nauwkeurigheidspercentage van 96 procent. Mbaza AI stelt onderzoekers in staat om betere populatieschattingen op te stellen voor bedreigde, schuwe en lastig te volgen dieren als bosolifanten, schubdieren, mandrils en gorilla's. Er ontstaat een betere kijk op hun bewegings- en migratiegedrag, terwijl we aan de hand van gezichtsuitdrukkingen ook veel informatie krijgen over het gedrag van de dieren. Dat laatste is vooral belangrijk bij het onderzoeken van zoogdieren die in hiërarchisch complexe samenlevingsverbanden leven. Denk bijvoorbeeld aan intelligente groepsdieren als bosolifanten en primaten. Het Appsilon-algoritme heeft dus grote waarde bij het beschermen van de ruim tweehonderd bedreigde dier- en plantensoorten in Gabon. "Met de moderne en geavanceerde tools van tegenwoordig kunnen natuurbeschermers sneller bedreigingen voor de biodiversiteit identificeren en hier adequaat op reageren", aldus Robin Whytock, een wetenschapper die verbonden is aan de University of Stirling.

Het nut van e

Geschreven door **Jody Visser**

Het plaatsen van een GPS-kraag bij een olifant, zodat diens activiteiten gevolgd kunnen worden, is een redelijk intensief karwei. Zo intensief dat het aanbrengen van vijf kragen bij vijf verschillende dieren in vijf dagen tijd, iets is om over op te scheppen. Toch is het een team gelukt. Op deze manier konden deze vijf olifanten nauwlettend in de gaten worden gehouden. De informatie die uit de kragen afgelezen kan worden betreft de trekbeweging die gemaakt wordt, zodat de vaste leefomgeving in kaart gebracht kan worden. Het klinkt misschien niet heel erg interessant, maar deze informatie is wel degelijk extreem belangrijk. Bijvoorbeeld indien een bepaald gebied gemarkeerd wordt als bouwproject en dit tegelijkertijd een belangrijk leefgebied is voor een kudde olifanten. Bovendien kunnen rangers door deze kragen sneller ingrijpen als zich een conflict voordoet met mensen, omdat de gegevens laten zien of een dier beweegt of (te) lang 'stilstaat'. De kragen zijn dus zinvol. Zinvol, maar kostbaar.

en GPS-kraag

Fotografie New Straits Times

Sabah, het noordelijke deel van het eiland Borneo, is momenteel de thuisbasis van ongeveer 1.500 bedreigde dwergolifanten. Zij zijn de nakomelingen van een gemeenschap die ooit bijna twee keer zo groot was. De oorzaak? Inkrimping van leefgebied, waardoor het pad van de olifanten nu veelvuldig dat van de lokale bevolking kruist met alle gevolgen van dien. De laatste tientallen jaren worden gigantische oppervlakten tropische bomen gekapt en vervangen door palmbomen voor palmolie; gebieden waar dwergolifanten niet welkom zijn.

GPS is geen wondermiddel

Nu er niet genoeg ruimte meer is om olifanten een fatsoenlijke, eigen leefomgeving te bieden, moet er naar andere, langetermijnoplossingen gezocht worden. Hierbij is het van het grootste belang dat de lokale bevolking inzicht krijgt in het gedrag van olifanten. Hoe bewegen ze? Waar gaan ze naartoe? Wat eten ze? En wanneer? Aan de andere kant moeten de dieren op een voor hen zo vriendelijk mogelijke manier worden omgeleid naar gebieden waar ze probleemloos op zoek kunnen naar voedsel. Dit is dan ook de crux van de GPS-kraag en hoe deze zichzelf terugverdient. Het klinkt ongetwijfeld allemaal veelbelovend en in vele opzichten is het dat

misschien ook, maar het is geen wondermiddel, zeker niet ten tijde van de huidige pandemie. Natuurbehoud is daarmee ook een vak geworden dat de nodige extra uitdagingen kent.

'Beschermd' omgeving

Vooraf doordat sommige gebieden nu niet in de gaten gehouden kunnen worden (een kudde olifanten beweegt zich in gebieden van tot wel 1000 km², zijn de risico's voor de dieren toegenomen, omdat hun vaste

leefgebied veelal groter is dan de 'beschermde' omgeving waarin zij geacht worden te verblijven. Contact met mensen komt nu dan ook weer vaker voor, wat leidt tot elektrocutie (hekken en elektriciteitslijnen) en soms zelfs slachtpartijen.

Dr. Farina.

Geen keuze tussen mens en dier

De vrouwelijke dr. Farina, die van Maleisische afkomst is, maakt zich al enige tijd hard voor de goede zaak. Zij vindt dat natuurbehoud niet alleen is voorbehouden aan de 'witte man', maar zeer zeker ook de plaatselijke bevolking aangaat. Het is immers hun 'thuis' waar het om gaat. Enkele jaren geleden heeft zij dan ook een organisatie opgericht met als doel de lokale bewoners bij het natuurbehoud te betrekken.

Tot dusver is er hoop. De wil om zich te verdiepen in het gedrag van de olifant lijkt er te zijn. Ook al is zij er nog niet in geslaagd de hele bevolking mee te laten werken. Toch willen enkele plantages investeringen doen, zodat de dieren veilig van het ene gebied naar het andere kunnen trekken. Op deze manier hoeft er geen keuze gemaakt te worden tussen mens en dier. En dat is precies het doel van de organisatie van Dr. Farina. Op korte termijn althans. Een wereldwijde oplossing is het ultieme doel. De haalbaarheid van dat plan hangt

uiteraard af van vele factoren. Op dit moment kan dan ook nog niet worden ingeschat of een dergelijk idee überhaupt te realiseren valt. De organisatie wil er in ieder geval alles aan doen om het te proberen. Dit zal ongetwijfeld de nodige flexibiliteit, aanpassing en ontwikkeling vergen.

GPS-kragen leveren een belangrijke bijdrage

Voorlopig is het een kwestie van bij het begin beginnen. Voordat er op globale schaal gehandeld kan worden, moet eerst duidelijk zijn welke oplossing de beste is voor de olifanten in Sabah. Daarvoor is eerst een verandering nodig in algemene denkwijze. Momenteel overheerst de opvatting dat olifanten een zaak zijn voor de overheid. Men lijkt te vergeten dat deze dieren niet alleen onderdeel uitmaken van het land, maar ook onderdeel zijn van de nalatenschap van de huidige bevolking. En een nalatenschap dient voort te leven. Net als de nalatenschap van de individuele slachtoffers aan beide kanten, die zich dapper hebben ingezet, soms zelfs letterlijk hebben gevochten en dit met hun leven hebben moeten bekopen, voor hun zaak. Voor onze zaak. Deze slachtoffers mogen niet worden vergeten. De GPS-kragen leveren daar een belangrijke bijdrage aan. De informatie die eruit vergaard wordt is van vitaal belang voor het vreedzaam naast elkaar bestaan van beide soorten. Enerzijds vraagt het apparaat de nodige financiële middelen omdat er mankracht en techniek moeten worden ingezet, anderzijds biedt het een reële mogelijkheid om de olifant voor Sabah te behouden.

We doen onszelf als mensheid geweld aan, als we naar 'de ander' wijzen om een probleem op te lossen. Iedereen is onderdeel van dat probleem en dus onderdeel van de oplossing. Weten wat er speelt in de eigen omgeving in combinatie met bewustwording van de eigen bijdrage maakt het verschil. Alleen zo kunnen wezenlijke veranderingen worden doorgevoerd. Sabah lijkt met enige aansporing op de goede weg te zijn.

BY LANIE

BY LANIE is opgericht door Mannin en Dilani, twee vriendinnen die elkaar al jarenlang kennen. Samen opgegroeid in het kleine Nijverdal in het verre Oosten van Nederland, vervullen zij hun droom met de lancering van hun eerste oorbellen-collectie uit het nog verdere Oosten, Sri Lanka.

De keuze om de oorbellen in Sri Lanka te produceren was snel gemaakt: Dilani is een maand na haar geboorte uit Sri Lanka geadopteerd en reist graag naar dit prachtige eiland in de Indische Oceaan. Tijdens haar reizen kwam Dilani in aanraking met de creativiteit op Sri Lanka en zag zij met hoeveel passie en toewijding de Sri Lankanen hun unieke en schitterende werk maken.

Voor deze collectie hebben zij hun laten inspireren door de tropische natuur in Sri Lanka, haar bloemen, planten, bomen en dieren. Dit prachtige eiland dient niet alleen als inspiratiebron voor deze eerste collectie: het is ook nog eens de plek waar alle sieraden met de hand worden gemaakt.

Mannin en Dilani vinden het heel belangrijk dat de producten van BY LANIE gemaakt worden met veel zorg en aandacht. Voor hun sieradenlijn vinden zij het handgemaakte aspect bijzonder en belangrijk. Geen enkel ontwerp is op deze manier exact hetzelfde!

De Twirl Tail oorbel is geïnspireerd door de staart van de olifant. Sommige olifanten hebben een unieke kronkelstaart.

Bij de aankoop van deze oorbel gaat er € 7,50 per oorbel naar Vrienden van de Olifant.

De oorbellen zijn te bestellen via de website van [BY LANIE](http://www.bylanie.com) www.bylanie.com

De redding van Kham Moon en haar baby Pyi Mai

Op 21 januari 2021 heeft Lek, oprichtster van Elephant Nature Park in Thailand (ENP), een moederolifant en haar pasgeboren dochter gered uit een kamp in de regio. Deze redding is mogelijk gemaakt dankzij een genereuze donatie van een Franse dame die regelmatig als vrijwilligster in ENP is geweest. De eigenaar heeft als gevolg van de coronacrisis in het afgelopen jaar twintig van zijn olifanten verkocht aan de houtkapindustrie.

Het lot van moeder en kind was ook al bezegeld. Zodra de baby ongeveer 6 maanden oud was zou ze aan een circus worden verkocht. Daarna zou haar moeder verkocht worden aan de houtkapindustrie. Dankzij de redding zijn moeder en baby nu voorgoed veilig in ENP. Lek heeft het babyolifantje dat op 22 november 2020 is geboren, Pyi Mai genoemd wat 'Nieuw jaar' betekent. Momenteel verblijven Pyi Mai en haar moeder Kham Moon nog in quarantaine. Pyi Mai heeft een abces aan haar rechter voorpootje dat

is veroorzaakt door de betonnen ondergrond waarop ze tot aan haar redding heeft gelegen. Ze heeft daarnaast een abces onder haar hals, dat medisch behandeld wordt. Bovendien is Pyi Mai ondervoed waardoor ze problemen heeft met haar spijsvertering. Dit komt doordat haar moeder ernstig ondervoed en uitgedroogd is en hierdoor te weinig moedermelk produceert. Het veterinaire team richt zich voor het herstel van Pyi Mai op haar moeder. Met gezonde, gevarieerde en regelmatige voeding zal Kham Moon in korte tijd aansterken en wel weer voldoende moedermelk produceren. Pyi Mai drinkt gelukkig regelmatig bij haar moeder.

Kham Moon is 25 jaar en is haar hele leven geëxploiteerd. Ze is onzeker en heeft angst voor andere olifanten. Lek vermoedt dat Kham Moon in het verleden is aangevallen door andere olifanten. Pyi Mai is een levenslustig, actief olifantje en heeft veel zelfvertrouwen. Pyi Mai is dol op water. Lek hoopt Pyi Mai en haar moeder te koppelen aan Mae Mai en Wan Mai omdat zowel de moeders als de baby's van dezelfde leeftijd zijn en een vergelijkbare achtergrond hebben.

Vrienden van de Olifant heeft Kham Moon en Pyi Mai in haar peetouderprogramma opgenomen. Lijkt het je leuk om de verzorging van deze bijzondere olifanten te ondersteunen, meld je dan als peetouder aan op www.olifanten.org

Afrikaanse wildpar

Geschreven door **Liesbeth Oudshoorn**

Nkhotakota Wildlife Reserve is het grootste en oudste natuurreserveaat van Malawi, vlakbij Nkhotakota. Het heuvelachtige terrein van het park kent zogeheten dambo's en miombo-bossen als dominante vegetatie, en herbergt een verscheidenheid aan zoogdier- en vogelsoorten. Het reserveaat is een van de twee grote parken die erg geleden hebben van stroperij door de lokale bevolking.

Al jaren is de handel in wildlife-producten, zoals ivoor, een lucratieve handel. Door moderne wapens en techniek worden er meer dieren gevangen, met een sterke inkrimping van de wildpopulatie als gevolg. Ook door verwoestende bosbranden en het 'schoonmaken' van land voor de landbouw is de wildpopulatie sterk gereduceerd. De natuurlijke leefomgeving is veranderd in landbouwgrond.

Nauwe samenwerking met de lokale bevolking

Inmiddels is het gebied in handen van African Parks, een niet-gouvernementele organisatie gericht op natuurbehoud, opgericht in 2000 en met hoofdkantoor in Johannesburg, Zuid-Afrika. De organisatie

ken zijn een succes

Foto: African Parks

is opgericht door onder andere Paul Fentener van Vlissingen, met als doel om minstens 20 parken te beheren, zodat het wild beter beschermd kan worden. In 2016 en 2017 zijn er enorme herplaatsingen geweest van in totaal wel 500 olifanten naar dit gebied in Nkhotakota. African Parks werkt nauw samen met de omwonenden van het park. Er werken circa 130 mensen, waarvan 100 uit de directe omgeving. Ook werkt African Parks aan oplossingen voor problemen op het gebied van water, voedsel, scholing enz. Door nauwe samenwerking met de lokale bevolking neemt het stropen af. Dit komt mede doordat de stropers een behoorlijk bedrag ontvangen als ze hun wapens inleveren. Er zijn

watertanks en zonnepanelen geïnstalleerd, zodat ook de lokale bevolking kan profiteren van stroom en water. Daardoor willen de bewoners ook graag meehelpen in het wildpark en zijn de onderlinge relaties sterk verbeterd, wat bijdraagt aan de stabiliteit in het park.

Kampen met luxe verblijven

In 2019 is het park uitgebreid naar 80.000 hectare met een directe toegang tot de Bua River. Er zijn nu 4 verschillende kampen met luxe verblijven, waar zeer frequent wild gespot kan worden. Het management kan zich nu richten op de verzorging van gasten, die ook weer geld in het laatje brengen om alle noodzakelijke werkzaamheden te verrichten.

Een grote kudde het Virunga Natio

Geschreven door en fotografie van: **Betty-Lou Luijken**

olifanten is naar
nal Park gekomen

*In juli 2020 gebeurde er iets opmerkelijks in het Virunga National Park, gelegen in de republiek Congo. Even voor de beeldvorming: het Virunga National Park is onderdeel van een groter ecosysteem dat zich uitstrekt over de grenzen van drie landen: Rwanda, Uganda en Congo. Het is een gebied met veel vulkanen en het is dus bergachtig. Er groeit veel bamboe en het is vooral bekend vanwege de aanwezigheid van berggorilla's (*Gorilla beringei beringei*), maar er leven ook andere dieren, waaronder olifanten. In de dalen kan het erg warm worden, het gebied ligt immers dichtbij de evenaar, maar in de bergen kan het ook heel koud worden. Dat is de reden waarom berggorilla's zulke dikke vachten hebben.*

Het Virunga National Park is 7700 km² groot en het oudste nationale park van Afrika. Het is erkend door UNESCO als Wereld Erfgoed. Het is een langgerekt park aan de oostgrens van Congo. Het behelst niet alleen bergachtig en bebost gebied, waar de gorilla's leven, maar ook vele andere soorten leefgebied.

Parkrangers en burgers gedood

Het is echter ook bekend dat Congo een onrustig land is met vele rebellen, die zich natuurlijk graag verschuilen in een gebied dat niet heel gemakkelijk toegankelijk is, zoals het Virunga-gebied. Je moet flink kunnen klimmen (toeristen moeten zich grondig voorbereiden als ze berggorilla's willen zien) en door de aanwezigheid van zoveel bamboe (met vaak een doorsnede van meer dan 5 cm) is het niet altijd gemakkelijk je er een weg doorheen te banen. De rebellen stroopten vele dieren en maakten het de medewerkers van het park en de natuurbeschermers extreem moeilijk en hun werk erg gevaarlijk.

In april 2020 hebben rebellen 12 parkrangers, een parkchauffeur en vier burgers gedood. Ook in 2018 waren er aanvallen waarbij een aantal parkbeveiligers om het leven kwam, waarna het park voor acht maanden werd gesloten. Nu komt daar bovenop de pandemie waardoor het park in mei 2020 opnieuw dicht moest om de ernstig bedreigde berggorilla's te beschermen. Gedurende deze periode verergerde het stropen en 40% van de inkomsten van het park verdampte. Dat heeft niet alleen gevolgen voor het park zelf, maar ook voor de lokale economie en de lokale bevolking.

Het gebied komt weer tot leven

Door een gezamenlijk noodfonds van UNESCO en andere organisaties zoals Global Wildlife Conservation werd het de mensen die verantwoordelijk zijn voor het park mogelijk gemaakt muren te bouwen en gewapende beveiliging in te huren. Verder heeft het park ook aan de omliggende gemeenschappen gevraagd te helpen met de beveiliging en economische ondersteuning. Jarenlang zag Anthony Caere, een antistroperspiloet vanuit

zijn helikopter eigenlijk een gebied zonder wilde dieren, maar nu komt het gebied weer tot leven. De reden daarvan is een kudde van ongeveer 580 savanne-olifanten (*Loxodonta africana*) die vanuit het Queen Elizabeth National Park in Oeganda naar het Virunga National park kwamen, en het lijkt erop dat ze blijven.

Olifanten nemen een belangrijke plaats in

In 1980 leefden er in het Virunga National Park ongeveer 8000 olifanten. In 2015 waren dat er nog maar 500 en aan het begin van 2020 waren het er nog maar 120. Het was dus van groot belang dat de 580 olifanten naar het Virunga National Park kwamen. Voorheen was al algemeen bekend dat kleine kuddes migreerden tussen het Queen Elizabeth National Park en Virunga, maar zulke grote aantallen waren niet eerder voorgekomen.

Het feit dat de olifanten in zulke grote aantallen naar het park zijn gekomen, is natuurlijk fantastisch. Het gebeuren heeft echter nog meer voordelen, aangezien olifanten een belangrijke plaats

innemen binnen een ecosysteem. In de periode met maar weinig olifanten en weinig andere grote herbivoren kregen allerlei planten die niet in het gebied thuishoorden de kans zich op grote schaal uit te breiden in de savannegebieden van het park.

Ook andere dieren zijn teruggekeerd

Nu er zoveel olifanten zijn teruggekeerd, zijn die bezig het gebied in rap tempo terug te brengen in de oude staat en dat heeft ook gevolgen voor andere dieren. Binnen zeven maanden na de terugkeer van de olifanten zijn ook andere iconische zoogdieren teruggekeerd, waaronder de buffel (*Syncerus caffer*), de Oegandese kob (*Kobus kob thomasi*), het knobbelzwijn, ook wel wrattenzwijn genoemd (*Phacochoerus africanus*) en de topi (*Damaliscus lunatus jimela*). Er zijn zelfs leeuwen gesignaleerd, wat al bijna twintig jaar niet was voorgekomen.

De directeur van het Virunga National Park, Emmanuel de Merode, zei: “De terugkeer van grote kuddes olifanten naar Virunga is het resultaat

van decennialang enorm hard werken door de Congolese parkrangers.

Er blijft nog veel te doen om ervoor te zorgen dat het park een belangrijke bijdrage kan leveren

aan het welzijn van de

lokale bevolking.” De medewerkers van het park blijven zich dan ook inzetten voor verbetering van de veiligheid in het park alsmede voor de wilde dieren in het park en hun belangrijke leefgebieden. De terugkeer van de olifanten en daarmee de terugkeer van de andere dieren geeft hoop, niet alleen voor dit park maar ook voor andere natuurgebieden die grote problemen proberen te overwinnen, wat nu door de coronapandemie nog moeilijker is geworden.

Olie of natuur in

Geschreven door **Berry van de Water**

Er leven naar schatting zo'n 130.000 olifanten in Botswana. Volgens sommige wetenschappers is dit ongeveer 70% van de totale olifantenbevolking in Afrika. Een grote groep van meer dan 18.000 exemplaren leeft in of in de buurt van de Okavangodelta in het noorden van Botswana en Namibië. In dit gebied heeft de olifantenpopulatie zich in de laatste decennia positief ontwikkeld. Nu dreigt er echter een kink in de kabel te komen. Een Canadees bedrijf (ReconAfrica) heeft toestemming gekregen om er, over een lengte van 150 kilometer in de buurt van de rivier, proefboringen naar olie en gas te doen. Het lot van een van de meest waardevolle ecosystemen in Afrika zou wel eens af kunnen hangen van de resultaten van de zoektocht naar grote oliereserves.

Bij de rol die daarbij gespeeld wordt door de overheid in met name Namibië (voor 10% aandeelhouder in het Canadese bedrijf) worden grote vraagtekens gezet. Terwijl de olieboorders heel enthousiast zijn over de resultaten van de boringen, verklaart de overheid dat het project zich in de onderzoeksfase bevindt. ReconAfrica heeft toestemming om in een gebied van meer dan 25.000 km² in Namibië en bijna 10.000 km² in Botswana te boren. Er wordt ingeschat dat er onder dit gebied oliereserves liggen die goed zijn voor de productie van maar liefst 120 miljard vaten olie. Om dit in perspectief te plaatsen: Ghawar Field in Saudi Arabië, het grootste olieveld wereldwijd tot nu in productie, is goed voor tussen de 88 en 104 miljard vaten.

Onherstelbare schade

Gevreesd wordt dat de proefboringen onherstelbare schade aan de natuur zullen toebrengen. Van aantasting van het landschap tot watervervuiling, bodemverontreiniging en zelfs mogelijke aardbevingen. Exploitatie van de olievelden zou wel eens desastreus kunnen zijn voor een gebied met een van de grootste verzamelingen wilde

de Okavangodelta?

Fotografie **Bart Callens**

dieren in Afrika. In de Okavangodelta leven naar schatting ook 200.000 mensen van meerdere stammen. Grote zorgen bestaan er over de San-stam. Deze stam, waarvan de levensstijl al bedreigd wordt door 'de moderne tijden', zou door exploitatie van eventuele olievoorraden in het leefgebied nog verder in de verdrukking komen. Zo ligt bijvoorbeeld 'het Louvre van de woestijn', met meer dan 4.500 rotsschilderingen van genoemde stam, waarvan sommige meer dan 1.200 jaren oud zijn, in het Tsodilo-gebergte in Botswana.

Ecotoerisme

En wat te denken van de risico's voor het toerisme? Miljoenen dollars aan inkomsten zijn in gevaar. Het Botswaanse deel van de delta is het meest bezochte gebied van het land. Er leven ongeveer 70 verschillende soorten vis en meer dan 400 verschillende vogelsoorten. Maar het probleem speelt niet alleen in Botswana of Namibië. Een van de grootste grensoverschrijdende beschermde leefgebieden strekt zich ook uit over Zimbabwe, Angola en Zambia. Hier leven verschillende met uitsterven bedreigde diersoorten zoals de zwarte neushoorn, de

zwarte gier, de grijze kroonkraanvogel en de Afrikaanse wilde hond. Deze regio staat bekend als een belangrijk knooppunt van talloze olifantenpaden. Deze migratieroutes worden gebruikt door de grootste olifantenpopulatie ter wereld. Studies hebben uitgewezen dat er in totaal tienduizenden kilometers aan paden door genoemde vijf landen lopen. Het onderbreken van de routes door de olie-industrie zou niet alleen de dieren op catastrofale wijze in verwarring brengen, maar ook leiden tot veel meer mens-dierconfrontaties, met alle gevolgen van dien.

Wat nu?

Het ontwikkelen van de ondergrondse olievelden zal leiden tot de verwoesting van het leefgebied van talloze dieren. Maar is het tegen te houden? Kunnen de regeringsleiders, in met name Namibië en Botswana, overtuigd worden van het belang van het behoud van de natuur ten koste van de grote financiële voordelen die 'het zwarte goud' met zich meebrengt? Gelukkig klinken er vele stemmen die duidelijk maken dat de keuze eigenlijk heel simpel is: laat de olie in de grond en de natuur met rust! Nu maar hopen dat hier naar geluisterd wordt.

Happy ending voor Happy?

Geschreven door **Willie Tieman**

Al jarenlang vragen dierenrechtenorganisaties aandacht voor de positie van een 48-jarige olifant in de Bronx Zoo in New York City. Het dier met de naam 'Happy' zou niet blij zijn omdat ze al dertien jaar alleen leeft, en dat onder erbarmelijke omstandigheden. De activisten willen dat Happy naar een plek gaat waar andere olifanten zijn, maar na vele verzoeken, protesten en petitities geeft de dierentuin nog altijd geen krimp. Happy moet blijven, want volgens de dierentuin is de olifant helemaal niet eenzaam. Een beroep op 'habeas corpus', een claim van onwettige gevangenschap, werd op 17 december 2020 door de New Yorkse rechter verworpen, omdat Happy volgens hem in de juridische zin geen persoon is.

Als Happy een mens was geweest, zou niemand hebben gearzeld om de claim toe te kennen. Is er dan werkelijk aanleiding om anders te denken als je weet dat ze een olifant is? Of, zoals het Nonhuman Rights Project stelt, is de diersoort irrelevant als het om wettelijke rechten gaat?

Implicaties voor andere rechtszaken

De juridische definitie van 'persoon' is niet hetzelfde als wat we in het normale spraakgebruik met 'een persoon' bedoelen. Niet-levende entiteiten zoals idolen, bedrijven en zelfs schepen zijn al lang geleden als wettelijke perso-

nen erkend in verschillende legale systemen overal ter wereld. Het zou dus geen conceptueel probleem moeten zijn om een hoogintelligent wezen zoals Happy die status toe te kennen. Maar de New Yorkse rechter wilde niet zover gaan wegens de grote implicaties die dit zou kunnen hebben voor andere rechtszaken. Hij verwees de discussie over het al of niet toekennen van juridische rechten aan andere entiteiten dan mensen naar de wetgevende macht, m.a.w. de politiek. En de politiek heeft zoiets meestal niet hoog op de agenda staan.

Als persoon erkend

De conclusie is dat iedere rechtbank waar een dergelijke zaak wordt aangespannen, voor zichzelf moet beslissen tussen nietsdoen en, zoals in Happy's zaak, het lijden laten voortbestaan, of de wetgevende macht onder druk zetten door het voorbeeld van andere wettelijke systemen te volgen.

De rechter in Argentinië heeft de chimpansee Cecilia, die ook in slechte omstandigheden werd vastgehouden, erkend als persoon. De beer Chuchó, ook zo'n geval, werd juridisch als persoon erkend door de rechter in Columbia. Beiden moesten van de rechter worden overgeplaatst naar een plek waar ze het wel goed hadden.

Een chimpansee is geen 'ding'

De rechtbank in New York zal opnieuw met deze keuze worden geconfronteerd. De advocaten van Happy gaan in beroep en hopen daarbij een rechter te treffen die meer sympathie heeft voor dit soort activisme. De vorige keer dat een zaak van rechtspersoonlijkheid voor dieren (in dat geval chimpansees) een hogere en krachtigere rechtbank bereikte, stelde rechter Fahey dat "de vraag of een niet-menselijke diersoort een fundamenteel recht op vrijheid heeft, dat beschermd wordt door habeas corpus reikt ver, maar uiteindelijk zullen we het niet kunnen negeren. Je kunt stellen dat een chimpansee geen persoon is zoals jij en ik, maar zonder twijfel is het ook niet alleen maar een ding."

Als één rechter zo denkt, zijn er waarschijnlijk meer. Het zou zomaar kunnen dat het New Yorkse Hof van Appel de olifant in de kamer bij de naam noemt en een happy ending creëert voor Happy met sterkere wettelijke rechten voor niet-menselijke diersoorten in heel Amerika.

De invloed van prins William

Geschreven door **Tamara Ligthart-Sprenkeling**

Prins William, Hertog van Cambridge, heeft een belangrijke invloed op de Chinese president Xi Jinping gehad, toen de heren elkaar in maart 2015 ontmoetten. De Hertog van Cambridge zet zich al jaren in voor de bescherming van bedreigde dieren in het wild en heeft een waardevolle bijdrage geleverd aan de totstandkoming van het verbod op de ivoorhandel dat China in 2017 heeft ingesteld. De ontmoeting tussen prins William en president Xi Jinping was het meest prominente Britse koninklijke bezoek aan China in bijna 30 jaar.

Prins William en president Xi Jinping.

De exclusieve ontmoeting tussen prins William en de Chinese president Xi Jinping was heel betekenisvol omdat de Hertog van Cambridge voor het eerst persoonlijk met de president in gesprek kon gaan over de noodzaak van de bescherming van ernstig bedreigde dier- en plantensoorten, o.a. door het verbieden van de handel in ivoor en ivoorproducten, een belangrijk thema van de Hertog.

Chinese functionarissen bevestigden destijds dat prins William en de president tijdens hun ontmoeting uitvoerig hadden gesproken over de instelling van een verbod in China op de handel in ivoor en ivoorproducten en in bedreigde dier- en plantensoorten.

Verbod op de handel in ivoor

Binnen twee jaar na de historische ontmoeting met prins William voegde de Chinese president de daad bij het

woord en stelde een verbod in op alle handel in ivoor en ivoorproducten in China. Of het Chinese verbod alleen de verdienste van prins William is, weten we niet. Feit is wel dat prins William tijdens de exclusieve ontmoeting in 2015, de Chinese president heeft kunnen overtuigen van de noodzaak ernstig bedreigde wilde dieren en planten te beschermen, én dat het instellen van een verbod op de handel in ivoor een directe bijdrage levert aan de bescherming van de resterende populatie olifanten in Afrika en Azië.

Gezamenlijk een vuist maken

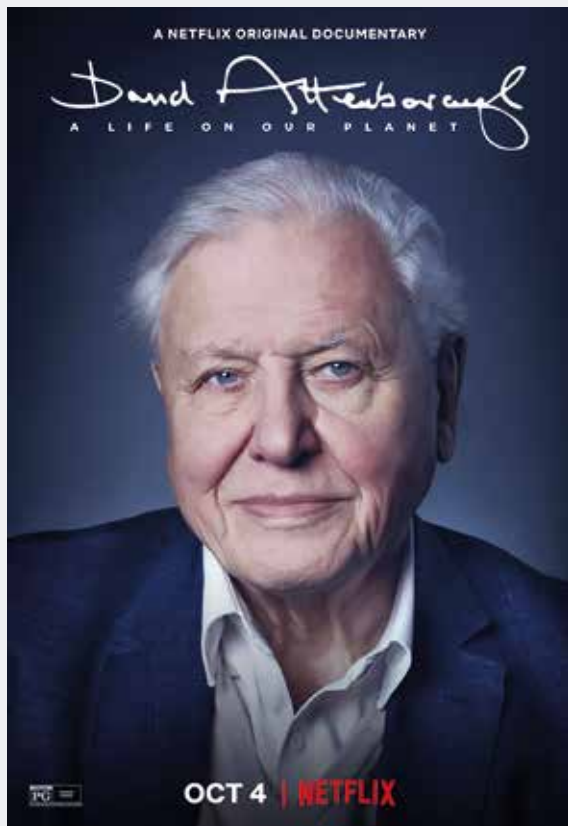
Prins William mengt zich de laatste jaren nadrukkelijk in de strijd tegen de handel in wilde dieren en dierlijke producten. Onlangs was hij aanwezig bij een digitale internationale conferentie die werd georganiseerd om deze zeer winstgevende handel te stoppen. In een videoboodschap riep prins William, samen met zijn vader prins Charles, de wereld in zes talen op om een gezamenlijke vuist te vormen tegen stropers en handelaren en deed hij een oproep om voorgoed te stoppen met de illegale handel in wilde dieren. De prins wees op infectieziekten die van dieren op mensen kunnen overgaan, ook wel zoönosen genoemd. Volgens prins William bewijst de coronacrisis dat het verstandig is om nu concreet actie te ondernemen. Op deze manier is te voorkomen dat er in de toekomst als gevolg van de illegale handel in dieren opnieuw pandemieën uitbreken.

„We hebben nu een reële kans om ervoor te zorgen dat de wereld concrete stappen onderneemt om zoönosen te voorkomen, door de illegale handel in dieren en planten volledig te stoppen’. De pandemie heeft kostbare levens verwoest en vormt over de hele wereld een bedreiging. Het is belangrijk dat we lering trekken uit deze pandemie: wat veroorzaakte de uitbraak, waarom is de pandemie nog niet gestopt en wat kunnen we doen om een uitbraak in de toekomst te voorkomen of in te dammen”, aldus prins William.

David Attenborough

Geschreven door **Willie Tieman**

Bijna iedereen kent de beroemde Engelsman Sir David Attenborough. In zijn lange carrière (66 jaar!) als film- en documentairemaker (meestal voor de BBC) heeft hij vele oogstrelende producties gemaakt om zijn medemensen te laten meegenieten van al het moois dat er op de wereld te zien is op het gebied van natuur, planten en dieren. Zijn bekendste series zijn *Life on Earth*, *The Living Planet*, *The Blue Planet* en *Planet Earth*.

Hoewel hij in 2008, bij het verschijnen van *Life in Cold Blood* (over amfibieën en reptielen), aankondigde dat dit zijn laatste grote productie zou zijn, heeft Attenborough daarna nog verschillende projecten ter hand genomen. Op dit moment wordt de serie *A Perfect Planet* op de BBC uitgezonden, waarin hij kijkers confronteert met een aantal schokkende beelden om ons wangedrag ten opzichte van onze Moeder Aarde aan te tonen. Een babyolifantje, alleen en uitgedroogd aangetroffen, schreeuwt het uit als reddings-

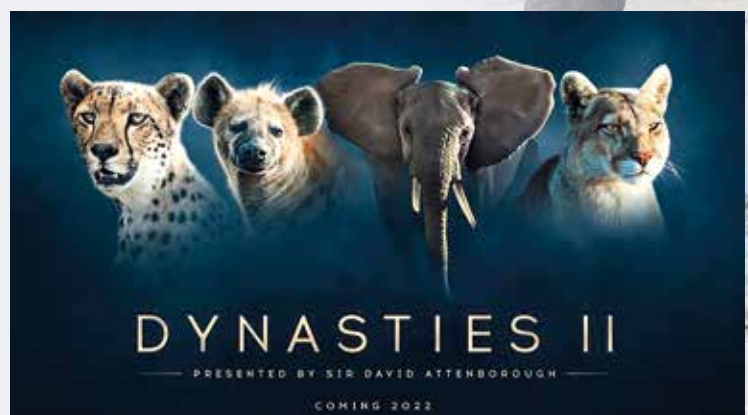
werkers hem proberen te laten drinken. Een verschroeide koala kruipt door de brandende lage begroeiing tijdens de bosbranden in Australië vorig jaar voor hij wordt gered en geholpen. Baby schildpaddjes verdrinken in de Amazone als hun nesten worden weggespoeld door het noodweer dat veroorzaakt is door het veranderde klimaat.

Bijna onherkenbaar veranderd

Sir David, die inmiddels 94 is, vertelt de kijker dat de planeet die hij zag als een jonge man “bijna onherkenbaar veranderd is” en hij waarschuwt dat bijna de helft van alle bekende soorten deze eeuw zou kunnen uitsterven: de grootste massa-uitroeiing in 65 miljoen jaar. “De babyolifant bijvoorbeeld”, zegt hij, “is het slachtoffer van een zo krachtige menselijke invloed dat het de toekomst van het leven op aarde bedreigt. Maar het is nog niet te laat als we snel handelen. We hebben de capaciteit en de kennis om de schade die we toebrengen een halt toe te roepen. Wat we niet hebben is tijd.”

De toekomst ligt bij de volgende generaties

In de serie komen ook hoopvolle initiatieven om de klimaatverandering tegen te gaan voor, zoals het planten van een 8.000 km lange ‘groene muur’ van droogte-resistente bomen dwars door Afrika. Hij bezoekt een ‘bevroren dierenpark’ waar het DNA van 10.000 bedreigde diersoorten is opgeslagen om in de toekomst te kunnen klonen als het nodig is. “Mijn inspiratie en hoop voor de toekomst ligt bij de volgende generatie, maar wij hebben allemaal de verantwoordelijkheid om onze voetafdruk te verkleinen, de krachten van de natuur te hulp te roepen voor onze energie en de natuur te beschermen”, zegt Sir David Attenborough. “Het overleven van de mensheid en onze medeschepselen op aarde hangt ervan af.”

de Olifant

is een uitgave van Vrienden van de Olifant

Redactieadres:

Postbus 2048
2130 GE Hoofddorp
Tel.: 023 7370558
E-mail: info@olifanten.org

Redactie:

Rob Faber, hoofdredacteur
Willie Tieman, adj. hoofdred.

Eindredactie:

Lenny Kleinjan

Vormgeving en fotoredactie:

Inge Lenior

Met medewerking van:

Kim Dekker
Frank Heinen
Tamara Ligthart-Sprenkeling
Betty-Lou Luijken
Liesbeth Oudshoorn
Jody Visser
Berry van de Water

Foto's:

About Animals
African Forest Elephant Foundation
African Parks
Bart Callens
Colin Bell
Jan van Duinen
C.S. Ling
Betty-Lou Luijken
New Straits Times

Frontfoto:

Ilse Davidson

Correspondent:

Melissa Groo

Steun Elephant Nature Park met de aankoop van kaarten

Formaat: 17,5 x 12,5cm.

€ 2,95

Bestellen kan in de [webwinkel](http://www.olifanten.org)
op onze website
www.olifanten.org

Heb je geen computer?
Bestel dan telefonisch
tijdens kantooruren.
Tel. 023 7370558